

Kempteno lietuvių stovyklos sieninis biuletenis

Nr.64/550/

Pirmadienis, 1947.III.17

- POPIEŽIAUS PIJAUS XII PAMINEJIMAS ryšium su jo intronizacijos 8 metų sukaktimi vakar mūsų kolonijoje įvyko per susirinkimą, kurį atidarė kleb.kun.Stanevičius. Kolonijos ansamblui, vad.muz.Armono, sugiedojus "Tėve mūsų", gimnazijos insp.Graužinis laikė paskaitą apie Pijų XII, o paskui prof.Kolupaila papasakojo įdomių prisiminimų iš popiežiaus audiencijos, kurioje jam teko dalyvauti su lietuviais studentais dar Pijaus XI metu. Po to šv.Kazimiero garbei pora gimnazijos mokinių padeklamavo eilėraščių. Pabaigai ansamblis pagiedojo dar "Petro laiivą".

- AKTUALIJOSE VAKAR kalbėjo Tijūnėlis apie praėjusios savaitės pasaulinius įvykius, ypač paryškindamas prez.Trumano kalbą, D.Britanijos ir Prancūzijos santarvę ir Maskvos konferencijos pradžią. Po to N.Tautvilas padarė išsamų pranešimą apie sargybinių kuopų organizavimą. Dr.Micuta - apie darbo kuopas, akcentuodamas anglų kalbos ir amatų mokymosi reikala. Iš Unrros Dr.Petraitis painformavo apie mištybę, sveikatos patikrinimo tvarką emigracijos reikalui, taip pat atkreipė dėmesį į didelę bėdą - švaros stoką stovykloje.

- KVIETIMA GRIŽTI NAMO kai kurie kolonijos gyventojai vakar girdėjo lietuviškai iš sovietinio radijo. Kalbama apie amnestiją. Esą nesuprantama, kodėl pasitraukė Skardžius, Salys, prof.Kolupaila, Kruminas ir kt. Mums, deja, nepavyko Unrros nurodyta banga nei šeštadienį, nei vakar nieko nugirsti iš Berlyno.

- NELEGALI BALTU GRUPE naktį į praeitą antradienį iškabinėjo Mūnche-ne daugybę plakatų anglų ir vokiečių kalbomis. Plakatai pavaizdavo Pabaltijo žemėlapi ir turėjo tokį tekstą: "Pabaltijo valstybių - Lietuvos, Latvijos ir Estijos savarankiškumas antrojo karo eigoje buvo pagrobtas smurtu. Prasidedant Maskvos konferencijai, mes apeliuojame į žmonijos sąžinę, kad pagal Atlanto chartą būtų atstatytas mūsų savarankiškumas".- rašo "Neue Württembergische Zeitung"/III.14/.

- KOMPLIKUOTA PROBLEMA, kaip Londonas sako, laikomas išvietintųjų /DP/ klausimas, kuris šeštadienį buvo svarstomas per keturių ministrų posėdį Maskvoje drauge su Vokietijos gyventojų ir teritorinių klausimais. Bidault pateikęs pasiūlymą, pagal kurį turėtų būti uždraudžiamas bet koks naujas vokiečių perkeldinimas, išskiriant tą, dėl kurio Potsdame susitarta. Per tirštas gyventojų sugrūdimas vakarinėje Vokietijoje kliudyty demokratizacijai ir keltų naujo karo pavojų. Reikalinga rūpintis vokiečių emigracija, ir Prancūzija esanti pasirengusi priimti vokiečius. Turi būti uždrausta išvietintiesiems pastoviai įsikurti Vokietijoje: reikia pagreitinti jų repatriaciją ar evakuaciją. Bevinas pareiškęs, jog britų zonoje esą 2,5 mil. gyventojų daugiau, negu buvo 1939 m. Tenai esą 230.000 išvietintųjų, sąjunginių kraštų piliečių iš Lenkijos ir Pabaltijo kvalstybių. Britų zona nusistačiusi daugiau nebeįsileisti naujų vokiečių. Marshallio pareiškimu, išvietintųjų problemą reikia perduoti spręsti tarptautinei pabėgėlių organizacijai /IRO/. Aštriai išvietintųjų reikalą palietė Višinskis, pabrėždamas, jog vakarinėje Vokietijoje "sovietų piliečiai" pajungti fašistinei propagandai. Maskvos radijo komentatorius Černevski pateikė tą Višinskio pareiškimą. Višinskis priekaištavo,

kam rūpinamasi išvietintųjų emigracija, paminėdamas 6000 pabaltiečių moterų, kurias Anglija priėmusi tarnaitėmis. Girdi, grasinama ir įbauginama, kad išvietintieji negrįžtų tėvynėn. Vykdoma antisovietinė veikla, išvietintieji įtraukiami į pusiau militarines organizacijas. Reikalinga radikalčiai pakeisti padėtį, pašalinti teroro režimą stovyklose, panaikinant komitetus, centrus ir kt. Višinskis pasiūlė sudaryti iš keturių didžiųjų komisiją, kuri galėtų ištirti išvietintųjų stovyklas. Tai esanti "degama problema". Šeštadienį Londono radijas pabrėžė, jog Maskvoje svarstomas latvių ir lietuvių išvietintųjų klausimas. Londono korespondentas Peter Pettersen pranešė, jog Molotovas irgi pasisakęs prieš priverstinį išvietintųjų grąžinimą, tačiau sovietai reikalauja, kad išvietintiesiems būtų nutraukta globa, teisė darbei, emigracijai ir kt. Iš anglosaksų esą pareikšta, jog taip elgiantis, kaip sovietai nori, būtų irgi tiesioginis prievartavimas. Vakar, kaip Londonas praneša, ministeriai neposėdžiavo: jie lankė cirką ir baletą. Gen. Clay, amerikiečių zonos gubernatorius, Marshallio šaukiamas, vakar jau nuvyko į Maskvą. Šiandien konferencijoje laukiama "kritiškos fazės" ryšium su Vokietijos ekonominių klausimų svarstymu, ypač paliečiant ekonominės vienybės reikalą.

- MARSHALLIS RAŠTU ATMETE Molotovo iškeltąjį siūlymą Maskvos konferencijoje svarstyti Kinijos klausimą, pareikšdamas, jog JAV tokiuose pasitarimuose nedalyvautų. Londono žiniomis, Marshallis siūlęs, kad keturi didieji tarpusavy tik raštais pasiinformuotų apie Kinijos padėtį.

- DIDELIS ATGARSIS visame pasaulyje dėl prez. Trumano pasakytos kalbos ryšium su siūlomąja Graikijai ir Turkijai paskola. Pačioje Graikijoje, Londono žiniomis, ir parlamento opozicinės partijos su pasitenkinimu sveikinančios tą žygį. Prez. Trumano atsakyme Graikijos min. pirmininkui pareiškama, jog JAV nori, kad krašte įsigalėtų tvarka ir ramybė; kraštas turėtų turėti gerai funkcionuojančią armiją. Senatoriai Vandenberg ir Connally siūlo, kad Marshallis su pačiu Stalinu turėtų pasitarimą ryšium su JAV teikiama paskola Graikijai ir Turkijai, Maskvos radijas ir spauda prez. Trumano pareiškimą laiko reakcionierių padaru, ir tai reiškia galutinį Roosevelto politikos lūžį. Bet tai, girdi, darą išpūdį tik silpnų nervų žmonėms. Maskvos žiniomis, E. Rooseveltienė ir la Guardia priešingi prez. Trumano pareiškimams. "Chicago Tribune" Trumano kalbą laiko "karo kalba" ir mano, kad ji neišvengiamai turinti vesti į ginkluotą kiviščą.

- KAS BŪTU, jei nepasisektų sureguliuoti Vokietijos taikos sutarties?
- į šį klausimą vakarykščiame Londono radijo komentare atsakyta, jog tada Europa suskiltų į du blokus, kurių skiriamoji linija eitų per Vokietiją ir Austriją ir sudarytų pavojų Europos taikai.

- VATIKANO RADIJAS LIETUVIŠKAI šeštadienį kalbėjo apie Tiberiados duonos padauginimo stebuklą iš sekmadienio evangelijos, apie Pijsaus XII intronizacijos 8 metų sukaktį, iškeliant popiežiaus, dabar einančio 72 metus, veiklą, kuri remiasi teisingumu. Rūpindamasis nelaimingaisiais pasaulyje, taip pat pabėgėliais, popiežius po šio karo jau paskyrė paramos už 11.260.000 lirų. Be kitko per tą radiją pranešta, kad Amerikoje katalikų veteranų organizacijos taryba kreipėsi į vyriausybę, prašydama, kad į JAV būtų įleista 300.000 išvietintųjų, kurie tenai galėtų įsikurti dar nenaudojamose žemės ūkio srityse. Vatikanas vėl lietuviškai kalbės III.29 19.45 val.

- 40.000 DP šiuo metu amerikiečių zonoje yra okupacinių ginkluotųjų pajėgų tarnyboje. Jie dažniausiai skiriami sargyboms ir tarnybos metu turi ginklą /Allg. III.15/.